

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

Hivatalos hirdetések.

7642 Szarvas község előljárói.
1900

Hirdetmény.

Aloírott községi előljáróság által közhírré
tétetik, hogy a m. kir. honvéd ellenőrzési szemle
Szarvason a község házában a f. évi október
8-tól 11-ig a következő sorrendben fog megejteni
Október hó 8-án Ócsöd községbeli 1888
—1889 évfolyam és az idegenek.

Október hó 9-én Szarvas községbeli 1888
—1891 évfolyambeliek.

Október hó 10-én Szarvas községbeli 1892
—1899 évfolyambeliek és az idegenek továbbá
Kondoros községbeli. 1888—1889 évfolyambeliek
és az idegenek.

Október hó 11-én Szentandrás községbeli
1888—1899 évfolyam és az idegenek.

A községben tartozkodó más gyalog vagy
huzár ezredhez tartozó honvédek a szemlén szin-
tén kötelesek részt venni.

Az ellenőrzési szemlén meg nem jelenők
pedig kötelesek lesznek a f. évi november 23
és 24-ikén Gyulán megtartandó utó ellenőrzési
szemlén megjelenni.

A szemle mindenkor reggeli 9 órakor fog
kezdődni.

Szarvason, 1900. szeptember 11-én.

Az előljáróság nevében:

Salacz József **Melis János**
h. első jegyző. bíró.

8160 Szarvas község előljárói.
1900

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a szüretelés
a mai naptól kezdve megengedett.

A mennyiben a közönség kérelmére a fel-
vételi kapuk mellőzettek és ezennel megenged-
tetik, csefrét és bor mustot bármely uton is
behozzassanak felhivatnak ugy a városban,
mint a tanyán lakó termelők, hogy szüretelési
szándékukat e'zrezen és pedig a szüret meg-
kezdése előtt 24 órával a fogyasztási adóhiva-
talban jelentsék be, hol erről igazolványt
kapnak.

A szüret credménye, illetve a termelt bor
mennyisége azonnal legkésőbb azonban az illető
hét végéig bejelentendő. Ezen bejelentés megte-
tele előtt a bor eladása tilos. Figyelmeztetnek
a felek, hogy ezen hirdetmény minden pontját
saját érdekükben tartsák be, mert akik ez ellen
vétenek, vagy általában a fogyasztási adót
megrövidítik a vagy a megrövidítés veszélyének
kiteszik, a bor és huszfogyasztási adótörvények és
szabályok hivatalos összeállításainak 159. sza-
kaszja alapján az adóösszeg négyezresétől nyolc-
szoros összegéig terjedhető pénzbírsággal bü-
ntetettnek.

Szarvason 1900 évi szeptember hó 24-én.

Az előljáróság nevében:

Salacz József **Kovács János**
h. első jegyző. t. bíró.

8087ikt

1900.

Hirdetmény.

Aloírott községi előljáróság által közhírré
tétetik, hogy a cs. és kir. közös hadseregbeli
ellenőrzési szemle Szarvas község házában a f.
évi október 15. 16. 17 és 18. napjain a kö-
vetkező sorrendben fog megejteni:

Október 15-én a szarvasi illetőségűek kö-
zül az 1890 1891 1892 és 1893 évfolyambeliek.

Október 16-án a szarvasi illetőségűek 1894
—1899 évfolyambeliek mind és a Szarvason tar-
tozkodó idegenek.

Október 17-én a b.-sz.-andrás és kondorosi
illetőségűek mind (az 1890—1899 évfolyamok)
és az ott tartózkodó idegenek.

Október 18-án az ócsödi illetőségűek mind
(1890—1899) évfolyamok és az idegenek.

Az ellenőrzési szemlén bármi oknál fogva
meg nem jelennek, azok kötelesek a B. Csabán
november 19. 20. 21 és 22-én megtartandó utó
ellenőrző szemlén megjelenni.

Szarvas 1900. szeptember hó 22-én.

Az előljáróság nevében:

Salacz **Melis**
h. első jegyző. bíró.

Harcz a munkanélküliség ellen.

Minden eszme, intézmény, mely az emberi-
ség boldogítására irányul, csak hosszú idők mul-
tán, csak véraldozatok árán testesülhetett meg.
Nem ölthet tehát egyszerre határozott jellegzetes
alakot az eszme se, mely a munkanélküliség ezzel
kapcsolatban a szegénység, a nyomor megszüntet-
ését vagy legalább is enyhítését célozza.

Valóban e századnak nem lehet nagyobb,
humanusabb feladata, mint a nép milliói
megélhetésének biztosítása. Ez az eszme
a XX. század legsürgetőbb problémája!
Nehéz, terhes, de egyszermind majdan boldo-
gító feladat várakozik Európára és ezzel együtt
hazánkra, Magyarországra, mert ha ezt helyesen
cél szerűen tudja meggondolni e század társa-
palma, akkor elérjük a célt, melylyel, a szegé-
nyek, a munkaképtelenek, a munkanélküliek
anyagi jólétét megteremtjük, melylyel az inséget
csillapítjuk, a nyomort megszüntetjük s így a
szocializmus, az új egészséges társadalmi élet
kérdését megoldjuk. A munkanélküliség elleni
társadalmi akciókérdésénél a legtisztább s leg-
önzetlenebb emberszeretetnek kell megnyilatkoznia
különösen Magyarországon, hol egy maroknyi

Figyeljünk meg egy sztrájkot. Sztrájk alkalmával
sokan vannak, kik helyzetükkel meg vannak elégedve,
nem panaszkodnak a bér miatt, azonban néhány társuk
veszedelmes fenyegetésének kénytelenek engedni és
beállnak a sztrájkolók táborába.

A második eset, midőn vak elkábulásból lesz va-
laki szocialistává. Egyes agitátorok beszédének hatása
alatt megelégedik benne a gondolat, hogy szocialis-
tává lesz, mi által jobbra fordul helyzete. Neki mindegy
jó vagy rossz a sorsa, ha egyszer munkás, okvetlenül
rossz helyzetének kell lenni. És itt van a legnagyobb
bibbi. Az agitátorok erre az állapotra helyezkedve, bizo-
nyosan egyre több hívet szereznek az elégedetlenek
táborába. Ezek az elégedetlenek azonban nem törődnek
azzal, hogy jóhiszeműségüket az agitátorok alaposan
kiaknázzák.

Szinte hallom már a szocialisták részéről a fe-
nyegető elnevetéseket. De maradjunk csak higgadtak,
ne legyünk elkapva a véres eszméktől. Gondolkozzunk
komolyan s emberhez illően. Tessék visszagondolni
egyes férfiakra, kiket a szocialisták vállukra emeltek.
Vajjon nem éltek-e vissza a beléjük helyezett bizalom-
mal. Ném mondom, vannak agitátorok sokan, kik szív-
vel-lélekkel, önzetlenül fáradoznak, gondolván, hogy
ama népcsoportot, melynek szószólói, boldogítani fogják.
Ezek törekvései méltányolandók is.

A harmadik eset, mikor nyomor miatt lesz valaki
szocialistává. Ez a körülmény olaj a tűzre s az ilyen
ember lelkiületére legerősebben hat a forradalmi szo-
cializmus vészes tana.

Az elmondottakból kiindulva most már azt gon-
dolja az olvasó, hogy a legerősebb szocialista ellenes
vagyok. Dehogy, korántsem, hisz mindannyian szocia-
listák vagyunk, de a szó valódi értelmében, vagyis új,
helyes, a népre nézve méltányos rendszertakarók.

SZARVAS és VIDEKE TÁRSZÁJA.

Szomorú versek.

I.

Régi dalok arról szólnak,
Azt daloltam egykoron:
Meghalok én, ha nem szeretsz
Gyönyörvirágom, angyalom!

S most e dalok azt regélik:
Oh, milyen nagy változás van!
Meghalt egy lány, gyönyörű lány,
Értem való sóhajtabban . . .

II.

Könnyező szemekkel temetőben járok,
Kereszt, kereszt mellett —
Rozmaring virágos sírhantra találok.

Gyönyörű szépl éányt fed ez a sírhalom,
"Élt 18 évet" —
Felső bimbóhullás eltető tavaszon . . .

Meghalt! Nem szerette a kit ő imádott!
S a ki most könnyével
Öntözi a sírján nőtt minden virágot . . .

III.

Nincsen nyugtom, bárhova is megyek,
Furdal egyre a lelkiismeret:
Gyilkos vagyok! elraboltam
Életét egy lánynak,
Gyilkos vagyok, bíró uram!
S börtönbe nem zárnak?

Csábítottam, hitegettem a lányt,
Szerelmesen ő karjaiba zárt,
— De elhagytam s most lentnyugszik,
Álmodozik szépet . . .
Engem pedig lépten-nyomon
Szelleme kísérelget. H. Béla.

Jogosult-e a szocializmus nálunk vagy sem?

Nálunk, Magyarországon félre értik a szocializ-
mus tanát, ennek legnagyobb oka abban rejlik, hogy a
magyar 90 % a nincs tisztában azzal, tulajdonképpen
mi a szocializmus? Valami felforgatót, veszedelme-
st ért alatta, mely megbolygatja egyaránt a társadalmi
és kormányrendszert. Pedig a szocializmus nem akar
mást, mint új megélhetést a proletárság, egészséges
rendszert a nép számára. Igaz, hogy ez nem minden
szocialista egyedüli kívánsága. Azonban ne tessék el-
hinni, hogy a népek rendes megélhetést nyujtunk,
soha sem fog hódolai a véresszájú agitátorok szavainak.
Ha hódol is, ezt vagy kényszerűségből, vak elkábulás-
ból, vagy pedig megélhetésének bizonytalanságából,
nyomorból teszi.

nemzet küzd a jogért, hogy Európa művelt államai sorában helyet foglalhasson. Itt nem egyesek, hanem száz- és százakra mentéséről van szó. E századokra legnagyobb csapása a sorsnak, mikor munkanélkül vannak. Van elég erejük dolgozni, munkálkodni, csak hogy legszükségesebb, de egyuttal a legveszedelmesebb vágnak, a gyomornak, a testet feltartó résznek, az élető elemnek eleget tehesse nek. De nincs munka! Mi tévő legyenek? Vagy megemmisülnek elhagyatottságban vagy önként rohannak a sirba, vagy a bűn aljára térve, orgyilokkal törnek felebarátjaira, vérrokonokra.

Századokra megy azok száma, kik munka nélkül tengődnek az országban s bizony kell, találni egy modus vivendit, mielőtt a sokaság a bűn ösvényére lép, mielőtt a ragályos szocializmus martalékká lesznek, mely ha egyszer beléjük oltódott, nehéz, — de talán lehetetlen is azt onnan kiirtani. Ennek a földhöz ragadt népnek nem kell más csak kenyér és még egyszer kenyér! Megértettétek? Kenyér! Mert az éhez, keresetnélküliek a legveszedelmesebb szociálják, kiknek káros működését minden magyar polgár érzi; ám ismerje mindenki kötelességének ennek terjedését és terjesztését töle lehetőleg meggátolni úgy, hogy filléreivel vagy egyéb uton-módon megélhetést, munkát ad a népnek. E feladat megoldására egyedül a törvényhozás nem elégséges. Itt egy-kettő nem lehet boldoggá egy népet s különösen ezen akcióra szükséges anyagelei tökélet, észlelet sem alapíthatnak egynehányan. Alapító, pártoló és rendező tagra itt nincs szükség. A nemzetnek magának kell alapítónak lennie. A nyomor oly általános, hogy a segély, melyet ma nyújtanak, a nyomornak csak egy csekély részét még 5%-át sem szünteti meg; s ez a nyomor, ha ellene tervszerűen nem cselekszünk, mindinkább fokozódik. Itt csak egy országra szóló alkotás segíthet a törvényhozás és a társadalom együtt működésével.

A magyar nemzet második honalapítója az lesz, ha a századokra, nekik munkát, kenyeret adva, vissza tudjuk szerezni hazánknak. Ha ősidőben megtudta vetni az alapot a nemzet ugyan mért ne lehetne a nemzet most is maga magának alapítója, pártfogója? A birtokarányos közzadkozásra fell kell világosítani a nemzetet; egyesek, testületek, körök indítsanak ez irányban akciót a miáltal az erőssé, szervezettek országossá válik: s így majd lesz egy alap, melyből munkanélkülieket megmenthetjük. A törvényhozás pedig lépesítsen nagyobb köz munkákat, viszályozások, utak, közép épületek stb. kiépítését, miáltal mód nyújtatik ezer és ezer munkanélkülinek a megélhetésre.

Kötelességünk, a nemzet számára azokat megtartani, kik a társadalom, a haza hosszas és munkás tagjai — s ezeknél a nyomort megszüntetni.

Verba movent, exempla trahunt, — szavak

Más kérdés aztán az, ki hogyan fogja fel ezt az új társadalmi rendszert, mely a természet örök törvénye szerint soha sem lesz egyöntetű.

Eme új, még látatlan társadalmi rendszert a magukat szocialistáknak nevezők nem a helyes, s következetes lépésről-lépésre való uton akarják megvalósítani, különösen nálunk, Magyarországon.

Édes hazánk még nem eredt meg arra, hogy ez új társadalmi rendszer — mint például Belgiumban, Franciaországban, Schweitzban van — egyszerre határozott alakot öltön. Egy társadalmi intézmény korszakában 5—10 év csak egy perc. De mindennek el kell jönni. S ne féljenek a szocialisták, a kívánt társadalmi rendszer ide multán Magyarországon is uralmat fog gyakorolni. Minden intézménynek, eszmének, férfiaknak meg van a maga korszaka. Országunk még ma nem üli a szocializmus korszakát, de idők hosszú során üli fogja a maga valódi formájában. Egy reggel majd arra ébredünk, hogy az igazi szocializmus, az új országunkban vagyunk.

Ezt azonban mi, most élő magyarok nem éljük meg, fiaink talán, unokáink pedig már bizonyosan meg élhetik. S éppen ezért szükséges, hogy mi előkészítsük a talajt, melyen fiaink és unokáink bátrabban harcolhatnak, mindig azt a szempontot tartva maguk előtt, hogy a nép nyomorán enyhítve, a munkaadó és munkás közötti jó viszonyt fentartva, megélhetését biztosítsuk.

Mert első kellekte a szegény, földhöz ragadt istenadta magyar népnek, hogy munkát és ezzel nyugodt megélhetést biztosítsunk neki s családjának. Ekor aztán a szocializmus a maga valódi formájában fog előre jutni. Igaz ugyan teljes egyetértés akkor sem lesz a munkások között. A gyári munkás nem olyan, mint a mezei munkás, a földműves.

Lényeges kettőjük között a különbség. A gyári

indítanak, példák vonzanak mondja a példa beszéd.

A maroknyi nemzet csak úgy lehet nagygyá csak úgy nyerheti vissza régi fényét hajdani dicsőségét, ha nem tagadja meg önmagát s — mint Petőfi mondja:

Ha majd a bőség kosarából
Mindenki egyaránt, vehet,
Ha majd a jognak asztalánál
Mind egyaránt foglal helyet,
Ha majd a szellem napvilága
Ragyog minden ház ablakán, —
Akkor mondhatjuk, hogy megáljunk,
Mert, itt van már a „Kanaan.“

Gerő Ernő.

Színészet.

Fi n i s h.

Vége szini szezonunknak. Péntek este utoljára gördült le a függöny. Thalia szentelt templomában csend, néma csend fog uralkodni és sötétség. Oltárán kialudt a tűz s helyette csak egy marék hamu maradt megszívlelendő tanulságként a jövőre.

Ha ez elmúlt szezon felett — egybevetve mindent — elgondolkozik az ember, bizony csak eszébe ötlök a régi közmondás: „saját kárán tanul a magyar.“

A midőn a színügyi bizottsághoz e szini évadra beérkeztek a pályázatok, két pályázat keltett nagyobb érdeklődést: a Kövessy, meg a Somogyi. Kövessy társulatának erőt ismertük a fővárosi lapokból, a Somogyi színtársulatának tagjai közül — egyet-kettőt kivéve — nem ismert senki. Egészen természetes tehát, hogy a színügyi bizottság, talán a „nagyváradi“ cím által csábítatva, Somogyinak adta meg az elsőbbséget. Hiszünk, hogy teljes jóhiszeműséggel járt el, s hogy midőn e zárlatot megcsináljuk, végeredményül egy nagy fiaskót látunk, annak talán nem egészen ő az oka. Mindenesetre jó, hogy ha már kárunk volt, legalább a jövőre merítsünk tanulságot belőle.

Augustus közepén érkeztek meg Somogyi plakátjai, melyeken nagy hangsúval adta tudniára Szarvas és Vidéke n. é. közönségének, hogy elsőrangú (?) társulatával ekkor meg ekkor megkezdte előadásainak sorozatát. Alább következett az elsőrangú társulat erdei(?) névsora. Legalul jött azután a publicum számára készített szellemi családok: a program. Tele újul-újabb, jobbál-jobb darabokkal. A publicum bizott a színügyi bizottság jó választási képességében, hiit az ígért műsorban s sietett bérelni.

S mi lett a folytatás? Kisült, hogy a színügyi bizottság rosszul választott, s hogy az Igazgatóság eme szép vezérelvet követi: az ígért szép szó, megtartani nem jó. Az elsőrangú erőkből egyet sem láttunk, a mi egészen természetes, hiszen az Igazgató ur ezeket Váradra tartogatta s hozzánk csak a nagyhang, üres czímet hozta. Kezdjük az operett személyzetten: primaadonna nem volt. A baritonista majdnem mindig falsolt zenei érzék teljes hijjával. A tenorista meg mindenre jó lett volna csak arra nem, hogy tenorista legyen. Az operette személyzetben csak egy megdicséreti való lehet s ez a kar. Még pedig az énekkar, mert a zenekar az „banda“ volt s nem zenekar. Valamivel erősebb lábun állt a drámai személyzet, ámbár itt is nagy hiány mutatkozott. Drámai hősnőnek, hősszínésznek nyoma sem mutatkozott.

A mi aztán az előadott darabokat illeti, bizony csak kisült, hogy az Igazgatóság a hirdett nagyszámú újdonságok közül alig adatott elő egyet-kettőt. Igaz, hogy ezeket aztán derűre-borura adatta. A többi, az csupa pókháló, ordináré régiség volt egy-kettőt kivéve.

munkás mindig hevesebb és nemzetközi szocialista Marx hű tanítványa. A földműves is hódol s hódolni fog ugyan Marx Károly tanainak, de belsejében, valóban mást gondol. Egész lelkevel csüng és csüngni fog a rögön, mely kenyeret ad neki, mely talán egykoron ősapjává volt „mely apot s eltakar.“

Igaz, hogy a magyar földműves is lármazik, énekl a nagy nemzetközi munkásdalt, a „Marseilles“-t, de merem állítani, hogy ez mind csak külső megnyilatkozás, pillanatnyi felhevülés, szívvel-lelékkel a magyar földműves a magyar marad. Viselkedése csak szinpad szocialista agitátoroktól eltanult pore.

Figyeljünk meg egy magyar földművest jó aratás után, mily hazafi ő, mily hévvel, lelkesedéssel énekl: „Hazádnak rendületlenül, légy híve őh magyar!“

Nem tagadható, sokszor elégedetlenek. A mi nagyon természetes is. Mert a hiba a munkaadókban is megvan, de lényegesen különböznek a nemzetközi szocialistától, a gyári munkásoktól, kik hazát nem akarnak ismerni.

Ezekből kijudulva, a szocializmusnak ma még oly formában, mint azt jelenleg hirdetik, nincs jogosultsága, a viszonyokhoz képest a magyar társadalom és a kormány erejéhez mérten meg tesz minden áldozatot a szegény istenadta magyar nép boldogítására; de lesz idő, mely nem keshetik soká, mikor az áldozat a magyar társadalom, a kormány ré zéről kevés lesz a szocializmus, az új, egészséges társadalom-rendszer érdekében. Addig is, míg ennek ideje elérkezik, ne téveszsenek meg beuünket forradalmi eszmék, dolgozzunk, becsüljük meg a munkát, mert az csak javunkra, családnak, a társadalom, a haza s az emberiség javára fog válni.

S ezek is mind kritikán alóli kiállításban, roszt előadásban, szerep nem tudással mentek. S mikor akadt ember, a ki ezért ütönte merete őket, összevesztettek vele költve sajtóval, lappal s criticussal, szerepemtudásukat extemporizálá-okkal akarva palástolni s személyeskedést vive fel a színpadra.

Az Igazgatóság nem törődött a tagokkal, a tagok nem az Igazgatósággal. Kettőn együtt fumigálták a publicumot, a publicum meg őket. Kedélyes állapot volt mondhatom, melynek eredménye sokkal kevesebb lett kedélyes: üres ház, deficit a színészeknek, szörködés, élvezet helyett bosszúság a közönségnek.

Vajha a jövőre nézve tövös tanulságot merítenek miudezekeköl az illetékes körök. S. E.

Újdonságok.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Az 1900. évi október hó 3-dik napján délután 2 és fél óraker a község tanácsstermében közgyűlést tart a következő rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének bítelesítése. 2., Sárkány Ferencz kérelme a m. évi zárszámadások összeállításánál történt közreműködésért rapidij megállapítása iránt. 3., A vármegyey alispán ur 18110/900. sz. határozatának meghirdetése Halmai Ödön mérnök fegyelmi ügyében. 4., A gyulai kir. pénzügyigazgatóság 26444 II. 1900. számú végzése mely szerint a p. ü. minisztérium 57338/900. sz. magas rendelete értelmében a község azon kérelmével, hogy a Cultur alap terhére kirótt illeték ellengedtetessék elutasított. 5., A gyulai kir. törvényszéki elnök ur 1945/1900. számú értesítése az építendő járásbírósi helység telkére vonatkozólag. 6., A községi előljárási elterjesztése a mén álló udvarának feltöltése s a költségek engedélyezése iránt. 7., A községi előljárási elterjesztése 679 k. 60 fillér napszámos községi pótló törése iránt. 8., A községi előljárási elterjesztése 787 kor. 40 fillér községi közmunka törése iránt. 9., A községi előljárási elterjesztése 66 korona ebadó törése iránt. 10., Marcsék István irnok kérvénye 10 napi szabadságról és 66 korona helyettesi díj kiutasa iránt. 11., Gólián Soma jegyző kérelme f. év szeptember 20-ik napjától 72 napra egy kisegítő rapidijas alkalmazása iránt. 12. Bartha István kérelme szabadság idő engedélyezése iránt. 13. A m. kir. hadügyminister ur 90000—900 számú rendelete a községi közig. tanfolyamok működésének megkezdése s a szegény sorsú hallgatók részére ösztöndíj alapítvány létesítése tárgyában. 14. Baan Zoltán irnok kérvénye, melyben az 51,900 számú határozattal részére megszavazott 400 kor. fizetési előleget 1901. szeptember 1-től kéri folyósítani. 15. A III-ik kerületi ovoda felépítésére megtartott árlejtésről felvett jegyzőkönyv és Rohoska Pállal megkötött vállalkozási szerződés jóváhagyása. 16. Az 5399 sz. közgyűlési határozattal az 1898. évi zárszámadásokra vonatkozólag adott utasításra előljárási jelentés.

— **Távozó bíró.** Lapunk olvasóközönségét már a mult számunkban értesítettük, hogy Morvai Károly távozni készült. Szerdán este tiszteletére bankettet rendeztek tiszteletre barátai, kartársai s tiszteelői az Árpád vendéglőben. Színház után a hölgyek is megjelentek a banketten s a fiatalok nem bíva ellenállni Pepi csábító muzsikájának csakhamar táncra kerekedett. A jókedvű, illustris társaság csak a késő hajnali órákban oszlott szét.

— **Tűz.** Molimar Sámuel 1287. háza f. hó 25-én este 8 óraker ismeretlen okból kigyuladt, emberben vagy állatban kár nem történt.

— **Menydörgésszerű** robajt halották több helyen szerdán a délutáni órákban. Ez a titokzatos dörrej, melynek okát nem tudják, nálunk is hallható volt. Az eset annál különösebb mert az égboltozat egészen tiszta volt s így a dörrej bajosan származhatott egi háborúból. Egyesek tudni vélik, hogy a dörrej meteorhullás okozta volna, mely egy öreg asszonyt agyon is ütött.

— **Megvadult lovak.** Kellemes élvezetet szerzett két lo kedden este a nagy-utca közönségének. A Drák mészáros boltja előtt megvadulva kivágtak a világnak. A kocsi egyik kereke eltörvén a vadul rohanó kocsi tengelyé olyan port kevert fel, hogy meg szőgyenniette Saharat. Az előljárási elterjesztése is a föntéat. Nem kell mindent az égiekre bízni.

— **Vörös kakas.** Kedden este 1/29-kor rémes harangkongás verte fel városunk néma csendjét. Gaal szabónak a harmadik tizedben lévő, zsindelelyel fedett háza égett le, a mint értesülünk a ház biztosítva volt. Ajánlatos volna a harangozókat meginteni hogy egy kevésbé jobban vigyázzanak s ne akkor kezdjék jelezni a tüzet, mikor már a fel tető lángban áll. Mert így egészen természetes, hogy a tüzoltók is akkorra érkeznek, mikorra már az egész leégett. Czélszerű volna, ha legalább a haraidk és negyedik tizedben elhelyeznének egy-egy vizipuskát, mely ha az illető negyedben tűz üt ki, sokkal hamarabb a vész helyén lehetne, mintha a távolesó városházáról a tűz késői jelzése után kell oda vitetni.

— **A F. M. K. E. új örökös tagjai.** A Fejvidéki Magyar Közművelődési Egyesület örökös tagjai, a kik egyszer és mindenkorra 60—60 korával járulnak az egyesület kulturális alapitokéjéhez, örvendetesen szaporodnak. Ujabbban 28-an iratkoztak be az örökös tagok közé, köztük: dr. Emmer Kornél erse. képviselő, Beniczky Ádám, zsámboki földbirtokos, id. gróf Chotek Rezső, báró Léway Henrik főrendiházi tag, Lukács Antal földhitelintézeti igazgató, gróf Vignyázó Ferencz, gró Széchenyi Aladar orsz. épvisele, Thon Károly egyetemi tanár, a Magyar Kereskedelmi R.-T., Okolicsányi Sándor hágai követünk, Szabó-Ferraris Arthur festőművész és még számosan.

— Mikor lesznek a képviselőválasztások ? Ez a kérdés egyre jobban izgatója a kedélyeket. Némelyek azt mondják, hogy még a tél folyamán, mások, a beavatottabbak szerint: tavaszkor. De osztalások fel a képviselőház bármikor, amny már is ketségtelen, hogy ily nagyarányu, izgalmas képviselőválasztásunk rég nem volt, aminőnek ez mutatkozik. De az is bizonyos, hogy a „Budapest“ pol. napilap, mint a multban, ezuttal is kifogja venni bő részét a választási háborúból. Már is gyűjtö az arcképeket, hogy a választóközönseget ne csak a jelölt urak viselt dőlival, hanem lü arcképmásával is megismertesse. Am a „Budapest“ más tekintetben is folyton-folyvást azon igyekszik, hogy a magyar olvasóközönseget pártatlanul álló nagy rokonszenvét, amely egyszázados pálya futásán állandóan kíséri, továbbra is megtartsa s öreg bitse. Tagadhatlanul megbízható, élénk, jól szerkesztett 48-as újság. Vezércikkjeit légtöbnyire orsz. képviselő írják, köztük Kossuth Ferencz a független-égi párt elnöke. Hírei frissek, tárcarovatias változatos; folyvást két érdekfeszítő regényt közöl egyszerre. Vasárnaponként pedig „Uj-Budapest“ cím alatt hu noriszikus mellékletet csatol a fölaphoz s e vicclap talánymegfejtői közt, a jutalom-könyveken felül, még egy-egy Jószívsorsjegyet sorol ki. Ha még tudjuk, hogy a „Budapest“ minden rendes előfizetője újévkor egy 1601-re szóló díszes naptárt kap egészen ingyen, — ugy nem csodálkozunk rajta, hogy a „Budapest“ a legolvasottabb és a legterjedtebb napilapja hazánkban. — **Előfizetési árak:** Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona, egy hónapra 2 korona. Mutatvány-számokat kívánatra bárki ingyen kaphat. A megrendelések, előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalához, Budapest, IV., Sarkantyús-utca 3 sz. a. intézendők.

— Figyelmeztetés. Az osztrák értékű régi posta frankó jegyek és a folyó évi január hó 1-vel forgalmon kívül nem helyezett egyéb régi posta értékűkéek érvényessége folyó évi szeptember hó 30 ával végleg megszűnik. Folyó évi október hó 1-től kezdve tehát osztrák értékű régi posta értékűket használni nem szabad.

A közönsegnél kinnlevő osztrák értékű régi frankó jegyeket és egyéb régi értékűkéket ha azok valódiak épek és használatlanok, a posta (és távirda) hivatalok, folyó évi október hó 1-től bezárólag december hó 31-ig terjedő három havi határidő folyamán alatt a bemutatott kívánsága szerint új kibocsájtású (fillér értékű) frankó jegyekre és egyéb értékűkékre becserelelik.

Folyó évi december hó 31-én tul az osztrák értékű régi frankó jegyek és egyéb értékűkéek becsorolására többé el nem fogadtatnak.

Nagyvárad, 1900 szeptember hó 18.
Schöpfung, kir. tanácsos
posta-távirda igazgató.

— Az Ország-Világ 1901. évi Almanachja. Régi szokáshoz híven jelenti az Ország-Világ szerkesztősége, hogy 1901. évi almanachja készülében van és karácsony ünnepén pontosan ott lesz minden előfizetője asztalán. Nagy gond volt megállapítani, mi is legyen e díszes munka, melynek elkészítésére az Ország-Világ költséget és fáradságot nem kímél, mi módon örökítse meg a jellemzőbb események kiemelásával a mult esztendő történetét és mi módon nyújtson minél több szírzakoztató olvasmányt annak a nagy előfizető közönsegnek, mely számban megerősödve várja kedves hetilapjának karácsonyi ajándékát. Körültekintett az év eseményein és kereste azt a kiemelendő nagyobb jelentőségű kérdést, mely a most muló napoknak tán marandóbb emléket fog biztosítani. És ezt ezuttal könnyen megtalálta. Rég idők titkos kívánsága ilteti újra az emléket. Egyszer szalmalángnak nevezték, sokan ki is nevelték, azután elfeledték, most újra föttámadt és mindhangosabban hangzik a kívánság: Pártoljuk a magyar ipart. A füstölő gyári kéményekben látja a magyar jövő gazdagságát, népe boldogulását. Miniszterek vették ajkukra e szót és lelkesen küzdenek a magyar ipar pártoláásáért. Az Ország-Világ, mely évtizedes pályafutása alatt mindig magyar elmék munkájával, magyar papíron, magyar festékek nyomva terjesztette a magyar érzést, a magyar nyelv szeretelét hazánkban, örömmel csatlakozott e mozgalomhoz és annak megörökítésére elhatározta, hogy a nevezetes mozgalom újáéledésének esztendejében a magyar ipart bemutatja a közönsegnek. Ime ez az Ország-Világ ezidei almanachjának kerete, képekben, irásbani bemutatni a magyar ipart. Vezetői ebben a munkában a magyar nők lesznek. Hegedűs Sándorné, kereskedelmi miniszterünk fenkölt lelkü neje megérezte azt, hogy férjének törekvései, nemes intenciói csak ugy arathatnak sikert, ha a nagy munkában segítő társai lesznek a magyar nők, kik ha előljárnak a magyar ipar pártolásában, akkor a küzdelem sikere előre is biztosítva van. Az ő buzgókodásából alakult meg a magyar nők iparpártoló bizottsága, melyben helyet foglalnak társas életünk összes előkelőségei, lelkes, magyar érzésű asszonyok, kik példát adnak minden magyarnak egy szebb jövőért való küzdelemben.

Ezek az igazi magyar uri nők fogják az almanachban az olvasóközönsegnek elmondani, mi módon pártoljuk, szeressük a magyar ipart. Az ő ezikkék keretében avatott tollak fogják bemutatni a nevesebb magyar gyártelepeket, a kiváló magyar iparosokat és megfogják ismertetni a magyar gyártmányokat, a melyek sokszor jobbak, olcsóbbak, többeterők, mint a külföldről hozott selejtes árúk. Ki fog tűnni az, hogy a magyar ipart támogatni nem áldozat, hanem jól felfogott anyagi érdekünk. És ebben a fényes keretben megfognak szólalni a mi írónk is, hogy a sok tanulságos olvasmány között, szívet-lelket derítő munkáikkal szóra-

koztassák a közönseget. Az Ország-Világ összes munkatársai, kiknek munkái már eddigi almanachukat is díszítették, odaadták munkájuk legjavát, hogy 1901. évi almanach még szebbé, díszesebbé legyen, mint a régiek voltak. Jókai Mór vezetésével husz kiváló magyar író elbeszélése és költeménye, a magyar zeneszerzők legkiválóbbjainak darabjai, számos szép illusztráció, eredeti kép fogja kiegészíteni azt a hatalmas kötetet, melyet a magyar ipar dicsőségére állít össze nagy fáradsággal az Ország-Világ szerkesztősége. A kötetet magát díszes naptár fogja megnyitni, jelell, hogy ez az ajándék csak egy esztendőre szól, jövő évre újabb díszművel kedveskedik Magyarországra legrégebb szépirodalmi hetilapja. Az ajándék bolti ára 4 korona lesz, a ki az Ország-Világ régi előfizetője, vagy az újságra egy félévre előfizet, ingyen kapja. Az Ország-Világ előfizetési ára félévre 8 korona, az összeget az újság kiadóhivatalába, Hold-utca 7. szám alá kell küldeni. Olvasóink lapunk hirdetései között megtalálják az Ország-Világ megrendelő-leveletét, a melylyel az előfizetést legczelszerűbben eszközölhetik.

**Sürgönystylus, vagy :
Hogy kell röviden és velösen sürgönyözni ?**

A budapesti környék két falujban esendesen éldegélnek Börös dísz ökereskedő és Kropacsek marhakereskedő. A multkoriban megbeszélték egymás között, hogy az X. városban tartandó vásárra együtt fognak utazni és ezért az állomáson találkat adtak egymásnak. Börös dísznököt, Kropacsek meg szarvasmarhat öhajított vásárolni. A kitűzött nap eljött és ekkor hirtelen, mint a derült égből a villámcsapás érkezik Böröstöl egy sürgöny, mely lakonikus rövidséggel a következőket jelenti :

Kropacsek marhakereskedő urnak
Czikotán.
Dísznök holnap az állomáson, a hová Önt is várom. Én nem mehetek, mert a személyvonat nem szállit ökröket. Szarvasmarha ára emelkedett, készülőjn. Ha ökörré van szüksége, gondoljon reám.
Börös.
A sürgöny elég rövid és velös volt. Kropacsek megértette belöle azt, a mit értenie kellett. S erre aztán a következő sürgönnel válaszolt :
Börös dísznökereskedő
Soroksáron.
Én vesztegár miatt nem mehetek, mert itt sertész van. Ökörré sürgös szükségem van, jöjjön Ön azonnal.

Kropacsek.

Az Ország-Világ megrendelő-levele.

Alulírott ezennel megrendelem az „Ország-Világ“-ot, és kérem, azt czímemre október hó 1-től számítva rendszeresen megküldeni. Az esedékes évi előfizetési díjat, vagyis koronát a mai postával postautalványon küldöm. Mint új előfizető, mindazokban a kedvezményekben részesülök, melyeket Önök hirdetnek. Az Almanachot kérem karácsonyra ingyen megküldeni!

Lakás:
Névalírás.

U. p.:
Tessék ezt a szelvényt levágni és levelező-lapra ragasztva vagy levélben az Ország-Világ kiadóhivatalának, Budapest, V., Hold-utca 7. szám, beküldeni.

Időjárnsi jelentés 1900 szept. 28-ig.

Nap	Csapadék 24. ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet Az eső kezdete és vége
		7 ó. reg.	12 ó. n.	19 ó. este	1 ó. zép	
22		13.3	22.4	12.4	16.0	
23		11.4	22.8	13.2	15.8	
24		12.3	24.5	14.7	17.2	
25		13.4	26.2	16.0	18.5	
26		13.4	26.3	15.8	18.5	
27		13.6	27.8	19.0	20.1	
28		3.29	0.29	20.6	21.6	

Szarvas 1900. szept. 29.

Plenczner Lajos

Hirdetmény.

Gyulán, forgalmi központban a terenczi-utczában lévő 1270. számú ház, melyben három lakosztály van, és 600 frtot jövedelmez évenként, parkszerü kertté alakított, gyümölcsfákkal és finom fajta szöllövel beültetett udvarral —

folyó évi október 1-én elkölözés miatt ün-
kentes árverésen el fog adatni. Kikáltsási ár 5000
frt (10,000 korona). A ház értéke 9000 frt.
Szabadkez által váló vételiránt is lehet jelent-
kezni, mely esetben, kellő biztosíték mellett eset-
leg 200 flos évi leszállítkezés mellett meg-
lehet szörzenni. Bővebb értesítés szerzhető
Gyulán Szathmáry Sándornál.
1271. v. c. gyhb. sz.
1900. szept. 29. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy szarvasi kir. járásbíróság-
nal 1900. évi V. 8714. sz. végzése folytán Dr.
Salacz Oszkár ügyvéd által képviselt H. és
A. András telperes részére, Farkas L. és
alperes ellen 160 korona követelés s járulé-
kai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás
folytán alperestöl lefoglalt és 630 koronára be-
csült ingóságokra a szarvasi kir. járásbíróság
V. 8714. sz. végzésével a további eljárás elren-
deltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók köve-
telése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot
nyertek volna, Békés-Szent-Andráson,
a nádasoldali, 856 sz. tanyán leendő megtar-
tására határidőül 1900. évi október hó 9 nap-
jának d. e. 10 órája kitűzetik, a mikor a bírö-
ilag lefoglalt ló, csikók, tehén és szekér s egyéb
ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés
mellott, szükségesetén becsáron alul is el fognak
adatni.
Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követelését
megelőző kielégítetéshez jogot tartanak, a meny-
nyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett
volna es ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki-
nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az
árverés megkezdéseig alulirt kiküldötténel irásban
beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mu-
lasszák.

Kelt Szarvason, 1900. évi szept. hó 26 napján
Magyar Mihály,
kir. bírósági végrehajtó.

Felelős a szerkesztésért Sámuel Adolf.

Nyiltér. *)

Mihthogy a tavasz előrehaladásával csecse-
möt, gyermekeket és felnöttek egyaránt fenyeget a
járványok veszélye, ismét csak a minden alka-
lommal hálásan fogadott

M O H A I

ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó,
igen kellemes és tiszta ivóviz lévén a tavaszi és
nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szere-
pel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva
specificus övöszer is a tiphus, cholera és a gyer-
mekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen.
Elhez járul még, hogy a csecsemöt is megvédi az
ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak
ellen, mig szoptatója e viz használata folytá-
nagyon kedvező és összetelü és bőséges tejet
nyer. A már meglévő gyomor- és béllhurutó gyer-
mekeknél és felnötteknél gyógyítja. Kellemesen
hatván be szénsavánál fogva gyomor és bél
idegeire: a gyermekek lázas megbetegedés-
nél pedig nélkülözhetelen, hütö hatással és a szom-
ját csillapító hatásánál fogva.

—= Kedvelt borviz. —=
A mohai Agnes-forrás
kezelősege.

Főraktar:
Édeskúty L.
cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható minden gyógyszerár, fűszer-
kereskedésben és vendégloben.
Helybeli főraktar:
Csapó Soma fűszerüzletében ugyan itt kapható
Köbányai Királysöröző részv. társaság. „Király
söre“ a mely legioobb kellendőségnek örvend.
22-24.

*) E rovatban közzöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

